

روش‌های فعال تدریس در مطالعات اجتماعی

www.ketab.ir

مؤلف:

مائده طوسی جمالی

۱۴۰۰

سرشناسه : طوسی جمالی، مانده، ۱۳۶۷ -
 عنوان و نام پدیدآور : روش های فعال تدریس در مطالعات اجتماعی مولف مانده طوسی جمالی
 مشخصات نشر : نا: جامخانه، ۱۴۰۰
 مشخصات ظاهری : ۱۰۲ ص.
 شابک : ۵۰۰۰۰۰ ریال ۶-۸۵-۶۶۲۷-۶۲۲-۹۷۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : کتابنامه: ص: ۱۰۱ - ۱۰۲
 موضوع : تدریس آریخس
 Effective teaching
 یادگیری فعال
 Active learning
 علوم اجتماعی
 Social sciences
 رده بندی کنگره : ۲۳-۱۰۲۷LB
 رده بندی دیویی : ۳۷۱
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۰۹۳

نام کتاب: روش های فعال تدریس در مطالعات اجتماعی

مولف : مانده طوسی جمالی

ناشر : جامخانه

صفحه آرای و طرح جلد: آسیه بنائیان

توبت چاپ و سال چاپ: اول - ۱۴۰۰

شمارگان : ۵۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: زرانت

قیمت : ۷۰۰۰۰ تومان

شابک : ۶-۸۵-۶۶۲۷-۶۲۲-۹۷۸

فهرست

۷	مقدمه
۹	تعریف مطالعات اجتماعی
۹	ماهیت درس مطالعات اجتماعی
۱۰	رابطه مطالعات اجتماعی با سایر علوم
۱۳	هدف های کلی آموزش مطالعات اجتماعی
۲۳	اهمیت گزارش نویسی در مطالعات اجتماعی
۲۵	مراحل چهارگانه گزارش نویسی
۳۳	اقسام گزارش
۴۰	کاربرد فناوری اطلاعات در تدریس مطالعات اجتماعی
۴۴	بررسی انواع روش های فعال تدریس در درس مطالعات اجتماعی
۴۷	آشنایی با اهداف آموزشی
۴۹	معرفی روش های فعال تدریس در آموزش مطالعات اجتماعی
۴۹	شیوه سخنرانی
۵۰	شیوه بحثی
۵۱	الگوی ایفای نقش
۵۵	روش بحث گروهی
۵۸	الگوی حل مسأله

۶۵	تکنیک‌های طوفان بارش فکری
۷۲	مراحل روش بارش مغزی
۷۶	پیشنهاداتی در زمینه توجه به روش‌های فعال بارش فکری
۸۲	اهمیت ارزشیابی در دروس مطالعات اجتماعی
۸۳	روش‌های ارزشیابی
۸۴	تفاوت ارزشیابی تکوینی و ارزشیابی پایانی
۸۹	دسته‌بندی ارزشیابی‌های آموزشی
۱۰۱	منابع

مقدمه

یکی از ابعاد تربیت انسان، بعد اجتماعی تربیت است. مقصود از تربیت، تربیت افراد به گونه ای است که از مهارت های اجتماعی، ارتباطی، اقتصادی و محیط شناسی برخوردار باشند. آموزش و پرورش باید دانش آموزان را افرادی مطلع نسبت به مسائل گذشته، حال و آینده ی جامعه، محیط زندگی (اعم از طبیعی و اجتماعی)، متعهد به ارزش ها و علاقه مند به مشارکت در فعالیت های اجتماعی، سیاسی و داشتن روحیه ی انتقادپذیری و انتقادکنندگی تربیت کند. تنها از طریق آموزش مطالعات اجتماعی است که افراد با محیط جامعه، ارزشها، فرآیندهای اجتماعی و اقتصادی و مسئولیت های خود نسبت به دیگران آشنا می شوند. هیچ یک از مواد درسی همچون مطالعات اجتماعی نمی تواند به تحقق این هدف ها کمک کند (فلاحیان، آموزش مطالعات اجتماعی، ۱۳۸۹).

به طور کلی، **مطالعات اجتماعی** برنامه ای است که در آن محاسن زیر قابل مشاهده است:

- به ایجاد فهم وسیع موضوعات هفت گانه ی علوم اجتماعی کمک می کند.
- به نیازهای فرد و جامعه توجه دارد. - محتوا و روش های برگرفته از موضوعات علوم اجتماعی با توجه به ویژگی مخاطبان، با زبانی ساده ارائه می شود.

- پرورش مهارت‌های فرآیند تفکر، نظیر گردآوری اطلاعات، مشاهده کردن، حل مسئله، تعمیم دادن، استنتاج کردن و... از هدف‌های اساسی آن است.

- در آن، مهارت تصمیم‌گیری در مواجهه با مسائل اجتماعی آموزش داده می‌شود. - مهارت‌های ارتباطی در آن تقویت می‌شود.

- تجربه‌ها و دانش‌های شکل معنادار با یکدیگر تلفیق می‌شوند.

- به ایجاد سازگاری بین فرد و جامعه کمک می‌کند.

- افراد را برای برخورد مسئولانه اجتماعی و محیطی آماده می‌کند.

- به آموزش مهارت‌های اقتصادی توجه دارد.

مطالعات اجتماعی در مدرسه به دنبال آن است که به بچه‌ها در خودشناسی، درک و فهم جامعه‌ی محلی، سرزمین ملی و جامعه‌ی جهانی، فرآیند اجتماعی شدن، درک بهتر از مسائل اجتماعی، اقتصادی و سیاسی، درک گذشته و حال به مثابه‌ی مبنایی برای تصمیم‌گیری، توانایی حل مسئله، کسب مهارت‌ها و ایجاد یک نقش مشارکتی فعال در جامعه و پابندی به ارزش‌ها کمک می‌کند. خلاصه‌ی کلام این که مطالعات اجتماعی به دانش آموز کمک می‌کند که یاد بگیرد در دنیای امروز و فردا زندگی موفقی داشته باشد، روابط خود را با دیگران تنظیم کند، جامعه و فرهنگ خود را بشناسد، از امکانات و منابع محیطی استفاده کند و با محیط‌های طبیعی اجتماعی تعامل سازنده‌ای برقرار کند.

آموزش مطالعات اجتماعی بر کسب اطلاعات علمی، مهارت‌های اجتماعی و ذهنی (که شامل مشاهده، اندازه‌گیری، مقایسه، طبقه‌بندی و برقراری ارتباط و غیره است) و جامعه‌پذیری، خودشناسی و کسب نگرش‌ها و ارزش‌ها تأکید خاص دارد. (آموزش مطالعات اجتماعی، پرویز انصاری راد، علی حسین کبیری، مریم نادری)

تعریف مطالعات اجتماعی

مطالعات اجتماعی دانشی است که از انسان، روابط او با محیط‌های اجتماعی، فرهنگی و طبیعی تحولات زندگی بشر در گذشته، حال و آینده و جنبه‌های گوناگون آن (سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و محیطی) بحث می‌کند. چنین تعریفی از مطالعات اجتماعی، اولاً حاکی از آن است که مطالعات اجتماعی با علوم هفت‌گانه‌ی اجتماعی، یعنی تاریخ، جغرافیا، مردم‌شناسی، جامعه‌شناسی، علوم سیاسی، اقتصاد و روان‌شناسی ارتباط دارد. ثانیاً به ارتباط بین علوم اجتماعی برای رسیدن به فهمی وسیع‌تر اشاره می‌کند. مطالعات اجتماعی در اغلب کشورها به شیوه‌ی کم و بیش درهم تنیده و با زبانی ساده، متناسب با سطح رشد ادراکی کودکان و نوجوانان ارائه می‌شود. (فلاحیان، آموزش مطالعات اجتماعی، ۱۳۸۹)

ماهیت درس مطالعات اجتماعی

در درس آموزش مطالعات اجتماعی در ابتدا چیستی و ماهیت این حوزه‌ی یادگیری و ویژگی‌های آن تشریح می‌ود. سپس، مطالبی درباره‌ی سه حیطه‌ی دانش و شناخت، مهارت‌ها و ارزش‌ها و نگرش‌ها با توجه و تأکید بر برنامه‌ی درسی جدید مطالعات اجتماعی ارائه